

Φεβρουάριος 2013

Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1215/2012 - Αναδιατύπωση του Κανονισμού 44/2001 (Βρυξέλλες Ι)

Στις 20.12.2012 δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 2012 για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις.

Η αναδιατύπωση του Κανονισμού 44/2001 (Βρυξέλλες Ι) δια του Κανονισμού 1215/2012 συνεπάγεται σημαντικές αλλαγές στο Ευρωπαϊκό Δικονομικό Δίκαιο. Ο Κανονισμός 1215/2012, με την επιφύλαξη του άρθρου 66, καταργεί, με την έναρξη ισχύος του την 10.01.2015, τον Κανονισμό 44/2001, γνωστό και ως Βρυξέλλες Ι (άρθρο 80).

Κεντρικός νεωτερισμός του Κανονισμού 1215/2012 είναι η κατάργηση του «exequatur», δηλαδή της διαδικασίας κήρυξης εκτελεστότητας των κοινοτικών δικαστικών αποφάσεων. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 39, από την 10.01.2015, απόφαση η οποία έχει εκδοθεί σε ένα κράτος μέλος και είναι εκτελεστή σε αυτό, όχι απλώς αναγνωρίζεται, αλλά είναι ομοίως εκτελεστή στα υπόλοιπα κράτη μέλη, χωρίς να απαιτείται κήρυξη εκτελεστότητας. Το ίδιο ισχύει, καταρχήν, τόσο για τα δημόσια έγγραφα, όσο και για τον δικαστικό συμβιβασμό. Κάθε απόφαση που έχει εκδοθεί σε ένα κράτος μέλος και είναι εκτελεστή στο κράτος μέλος αναγνώρισης ή εκτέλεσης, εκτελείται σε αυτό υπό τους ίδιους όρους, που ισχύουν και για την εκτέλεση των αποφάσεων, που εκδίδονται στο κράτος μέλος αναγνώρισης ή εκτέλεσης. Αξίζει να σημειωθεί ότι, παρόλο που η μετάφραση του εκτελεστού τίτλου δεν είναι υποχρεωτική, θεωρούμε σκόπιμο να γίνεται, καθόσον ο οφειλέτης δύναται να αξιώσει τη μετάφραση του τίτλου. Σε αυτή την περίπτωση, δεν μπορούν να ληφθούν μέτρα εκτέλεσης της απόφασης, εκτός από ασφαλιστικά μέτρα, έως ότου η μετάφραση επιδοθεί στον καθ' ου (άρθρο 43 παρ. 2).

Επισημαίνεται ότι με την εκτελεστή αλλοδαπή απόφαση παρέχεται η εξουσία να ζητηθεί και λήψη ασφαλιστικών μέτρων (άρθρο 40). Συμπερασματικά, με τις ως άνω ρυθμίσεις καταργείται ένα σημαντικό εμπόδιο στη διασυνοριακή επιβολή των αξιώσεων εντός της Ε.Ε. με ταυτόχρονη εξοικονόμηση χρόνου και χρήματος.

Πάντως, ο καθ' ου η εκτέλεση οφειλέτης έχει τη δυνατότητα να εμποδίσει, με αίτησή του, την αναγνώριση και εκτέλεση δια της νέας διαδικασίας «Αρνησης αναγνώρισης και εκτέλεσης» (άρθρα 45 επ.) και για τους λόγους, που περιοριστικά αναφέρονται στις ως άνω διατάξεις.

Όσον αφορά στη διεθνή δικαιοδοσία, το νέο άρθρο 21 παρ. 2 του Κανονισμού, συμπληρώνοντας το άρθρο 19 του Κανονισμού 44/2001, επεκτείνει τη διεθνή δικαιοδοσία και επί διαδίκων, που έχουν την κατοικία τους σε τρίτα κράτη. Συγκεκριμένα, ορίζει ότι ο εργοδότης, ο οποίος δεν έχει την κατοικία του σε κράτος μέλος, ενάγεται ενώπιον δικαστηρίου κράτους μέλους, στο οποίο ο εργαζόμενος συνήθως τελεί την εργασία του ή, σε απουσία τέτοιου, ενώπιον των δικαστηρίων του τόπου στον

οποίο είναι ή ήταν εγκατεστημένη η επιχείρηση, που τον προσέλαβε. Επίσης, το άρθρο 25 σχετικά με την παρέκταση διεθνούς δικαιοδοσίας, τροποποιώντας το άρθρο 23 του Κανονισμού 44/2001, το οποίο απαιτούσε ένα τουλάχιστον από τα μέρη να έχει την κατοικία του στο έδαφος κράτους μέλους, ορίζει πλέον ότι, αν τα μέρη, *ανεξαρτήτως του τόπου κατοικίας τους* (δηλαδή ακόμα και όταν όλα τα μέρη έχουν την κατοικία τους σε τρίτο κράτος), συμφώνησαν ότι τα δικαστήρια κράτους μέλους θα δικάζουν τις διαφορές που έχουν προκύψει ή που θα προκύψουν από συγκεκριμένη έννομη σχέση, τα δικαστήρια του κράτους αυτού έχουν διεθνή δικαιοδοσία, *εκτός αν η συμφωνία είναι άκυρη ως προς την ουσιαστική της ισχύ της βάσει της νομοθεσίας του οικείου κράτους μέλους*.

Εξάλλου, με στόχο την αντιμετώπιση των λεγόμενων «torpedo actions», το άρθρο 32 παρ. 2 ορίζει ότι «όταν το δικαστήριο που ορίζεται στη συμφωνία (εννοείται παρέκτασης) διαπιστώσει ότι έχει διεθνή δικαιοδοσία βάσει της συμφωνίας, κάθε δικαστήριο άλλου κράτους μέλους κηρύσσει εαυτό αναρμόδιο υπέρ του εν λόγω δικαστηρίου». Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει και η διάταξη για τη διεθνή εκκρεμοδικία σε σχέση με υποθέσεις εκκρεμείς σε τρίτα κράτη (άρθρο 33 παρ. 1), σύμφωνα με την οποία, όταν εκκρεμεί διαδικασία ενώπιον δικαστηρίου τρίτου κράτους κατά το χρόνο κατά τον οποίο δικαστήριο κράτους μέλους επιλαμβάνεται προσφυγής με το ίδιο αντικείμενο και την ίδια αιτία και μεταξύ των ιδίων διαδίκων, όπως και η διαδικασία ενώπιον του δικαστηρίου του τρίτου κράτους, το δικαστήριο του κράτους μέλους μπορεί να αναστείλει τη διαδικασία, εφόσον εκτιμάται ότι το δικαστήριο του τρίτου κράτους θα εκδώσει απόφαση επιδεκτική αναγνώρισης / εκτέλεσης στο εν λόγω κράτος μέλος και το δικαστήριο του κράτους μέλους έχει πεισθεί ότι μια αναστολή είναι επιβεβλημένη για την ορθή απονομή της δικαιοσύνης. Θα φανεί στην πράξη κατά πόσο το δικαστήρια θα κάνουν χρήση της ως άνω δυνατότητας ή όχι.

Ο Κανονισμός 1215/2012 δεν εισάγει επαναστατικές αλλαγές στον Κανονισμό 44/2001, αλλά προσπαθεί να ισορροπήσει ανάμεσα στην περαιτέρω προώθηση του ενιαίου ευρωπαϊκού δικαστικού χώρου στις αστικές υποθέσεις και στη διατήρηση των επιτυχημένων διατάξεων του Κανονισμού Βρυξέλλες I.

Κομνηγός Κόμνιος
Δικηγόρος, ΔΝ
NOMOS Δικηγορική Εταιρία
komnios@nomos.gr
2310 263665

Οι πληροφορίες που παρέχονται στο παραπάνω newsletter, δεν αποτελούν νομικές συμβουλές και δεν δημιουργούν, ούτε υποκρύπτουν σχέση δικηγόρου-πελάτη μεταξύ της εταιρίας μας και του παραλήπτη. Οι πληροφορίες είναι γενικές και έχουν αποκλειστικά ενημερωτικό χαρακτήρα. Η εταιρία μας και ο/η συντάκτης του newsletter δεν φέρουν καμία ευθύνη για τη χρήση των παρεχομένων πληροφοριών από τον παραλήπτη. Εάν δεν επιθυμείτε να λαμβάνετε το newsletter, ενημερώστε μας με ηλεκτρονικό μήνυμα στην ηλεκτρονική διεύθυνση info@nomos.gr